

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **M. V.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky – Krajské ředitelství policie Libereckého kraje**, se sídlem nám. Dr. E. Beneše 584/24, Liberec, proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 5. 2020, čj. KRPL-41580-16/ČJ-2020-180026-SV, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 30. 6. 2020, čj. 73 A 5/2020-19,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná rozhodla o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Žalobce jako občan Ukrajiny překročil dne 20. 5. 2020 státní hranici s Polskem, aniž by měl pobytové oprávnění na území ČR. V době překročení státní hranice platilo ochranné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 15. 5. 2020, čj. MZDR 20599/2020-1MIN/KAN, kterým ministerstvo zakázalo vstup na území ČR pro všechny cizince bez příslušného pobytového oprávnění, a to v souvislosti s šířením viru SARS-CoV-2. Žalovaná spatřovala zákonný důvod pro zajištění v nebezpečí, že by žalobce mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek tím, že nebude respektovat ochranná opatření přijatá na území ČR.

[2] Žalovaná stanovila dobu zajištění žalobce na 60 dnů ode dne omezení svobody s přihlédnutím k předpokládané složitosti výkonu správního vyhoštění i s ohledem na proces obnovy letecké dopravy a uvolňování protipandemických opatření.

[3] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalované žalobou, které krajský soud vyhověl a rozhodnutí žalované zrušil. Krajský soud sice uznal důvod zajištění spočívající v karanténě žalobce jako osoby potenciálně nakažené novým typem koronaviru, shledal však důvodnou žalobní námitku týkající se nepřiměřené doby zajištění. Krajský soud konstatoval známou skutečnost, že inkubační doba onemocnění COVID 19 je cca čtrnáctidenní (na takovou dobu bývá nařizována karanténa). Pokud by se po provedené karanténě ukázalo, že žalobce onemocněním COVID 19 netrpěl, odpadl by důvod, pro který byl zajištěn. Žalovaná odůvodňovala dobu trvání zajištění též složitostí přípravy správního vyhoštění v souladu s § 124

odst. 3 zákona o pobytu cizinců, podle krajského soudu však nemůže jít k tíži žalobce, že žalovaná není schopna, byť z objektivních důvodů, provést správní vyhoštění dříve.

[4] Žalovaná (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatelka nesouhlasí s tím, že stanovila zajištění na příliš dlouhou dobu. Stěžovatelka určila dobu zajištění i s přihlédnutím ke složitosti přípravy správního vyhoštění; v rozhodnutí shrnula důvody, pro které mělo být provedení správního vyhoštění složitější než obvykle. Tím se ale krajský soud vůbec nezabýval. Důvod zajištění trval i po provedené karanténě, neboť z chování žalobce plynulo nebezpečí, že nebude dodržovat protipandemická ochranná opatření. Ostatně jen vstupem na území ČR jedno z opatření porušil. Státní hranici žalobce překročil mimo místa určená k překračování státních hranic, na kterých byla prováděna kontrola osob. Nepředložil test s negativním výsledkem na přítomnost viru SARS-CoV-2. Též se neohlásil příslušné hygienické stanici, která mohla rozhodnout o karanténě. Tímto jednáním zaval obavu, že může ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek ve smyslu § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelka navrhl zrušení rozsudku krajského soudu.

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] Předně NSS nesouhlasí s kasační námitkou, že krajský soud posoudil potřebu vykonat karanténu jako jediný důvod, pro který stěžovatelka stanovila dobu zajištění na 60 dnů. Krajský soud se zabýval i tvrzenou složitostí přípravy správního vyhoštění. Takový důvod však podle krajského soudu nemůže sám o sobě obstát v případě, že by během času odpadl samotný důvod zajištění. Tyto úvahy krajský soud rozvedl v bodech 21 až 25 napadeného rozsudku. NSS k tomu doplňuje, že administrativní náročnost realizace vyhoštění není důvodem zajištění. Za podmínky, že trvají důvody zajištění, však může administrativní náročnost ospravedlnit určení doby zajištění.

[7] NSS se ztotožňuje s krajským soudem, že zajištění v trvání 60 dnů nebylo v případě žalobce důvodné. Zajištění cizince představuje omezení či zbavení osobní svobody. Přistoupit k takovému opatření je tedy nutno za přísných zákonných podmínek vycházejících z ústavních limitů. Osobní svobodu zaručuje Listina základních práv a svobod v čl. 8 odst. 1. Současně na zajištění cizince dopadá čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z té plyne požadavek na zákonnou úpravu zajištění, aby jasně a předvídatelným způsobem vymezovala podmínky zajištění nebo jiného zbavení osobní svobody. Takové zbavení (omezení) osobní svobody musí sledovat Úmluvou vymezený účel (např. zamezení vstupu na území nebo vyhoštění). K zajištění bude v souladu s čl. 15 odst. 1 směrnice 2008/115/ES (návrátová směrnice)¹ zejména nutno přistoupit tam, kde hrozí nebezpečí skrývání nebo vyhýbání se přípravě návratu či vyhoštění, nebo jiného ztěžování provedení těchto úkonů. To však jen za podmínky, že není možné užít mírnějšího prostředku (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS, body 22 a 23). V § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců se mezi důvody zajištění řadí též ohrožení bezpečnosti státu a narušení veřejného pořádku. Pokud již byl shledán důvod k zajištění, musí zajištění trvat jen po nezbytně nutnou dobu vedoucí k dosažení sledovaného účelu.

[8] Stěžovatelka přistoupila k zajištění žalobce z důvodu podle § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců z obavy z možného narušení veřejného pořádku tím, že žalobce nebude respektovat ochranná opatření přijatá v ČR v souvislosti s šířením onemocnění COVID 19. Stěžovatelka uvedený závěr dovodila ze skutečnosti, že žalobce překročením státní hranice jedno z takových opatření již porušil. Zejména panovala obava z možného šíření viru SARS CoV-2

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Úř. věst. L 348, 24. 12. 2008, s. 98-107

ze strany žalobce, který měl v úmyslu cestovat do Plzně za příbuznými, přičemž neměl test s negativním výsledkem na přítomnost tohoto viru. Proto bylo podle stěžovatelky nutné vykonat karanténu.

[9] Krajský soud shledal zajištění cizince z důvodu výkonu karantény za dostatečný důvod podřaditelný pod § 124 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Tento závěr není kasační stížností nijak zpochybněn a NSS se k němu tedy nevyjadřuje.

[10] Spornou je v této věci další úvaha stěžovatelky v jejím rozhodnutí, která má ospravedlnit zajištění a jeho dobu, totiž že žalobce nebude dodržovat další ochranná opatření nařízená v ČR, neboť svým vstupem na území naší republiky již jedno z nich porušil. NSS se zde shoduje s krajským soudem. Za situace, kdy v řízení neplynul odmítavý postoj žalobce k dodržování ochranných opatření v ČR, nemůže ničím a nijak neodůvodněná obava z budoucího nedodržování těchto opatření obstát jako důvod k zajištění. Žalobce naopak před stěžovatelkou přiznal, že měl za to, že se již smí do ČR cestovat. Tedy ani nelze dohledat úmysl žalobce porušit ochranná opatření v ČR při překročení hranic. NSS prohrašky žalobce nijak nezlehčuje, pouze má za to, že z nich do budoucna nelze bez dalšího vyvodit odmítavý přístup žalobce k dodržování ochranných opatření na českém území.

[11] NSS tak souhlasí s krajským soudem, že pokud stěžovatelka zajistila žalobce z obavy ze šíření viru SARS-CoV-2 a obavy, že nebude dodržovat ochranná opatření, přičemž neuvedla žádný další důvod zajištění, postačovalo zajištění žalobce pouze po dobu karantény. Stanovenou šedesátidenní dobu zajištění stěžovatelka sice odůvodnila náročností přípravy správního vyhoštění, ale jak správně uvedl krajský soud, v „*takovém případě by byl cizinec nadále zbaven osobní svobody pouze z důvodu pomalosti činnosti státu, zatímco důvod původně existující na jeho straně již odpadá*“. Takový stav je zjevně v rozporu s výše vytyčenými principy (viz bod [7]).

[12] NSS tak konstatuje, že nejpozději v okamžiku, kdy uběhla karanténní lhůta, a bylo jisté, že žalobce není virem SARS-CoV-2 nakažen, odpadl důvod, pro který jej stěžovatelka zajistila (NSS opakuje, že zákonnost tohoto důvodu zajištění v nynějším rozsudku neřeší). Stěžovatelka mohla po uplynutí 14 dnů přinejmenším zvážit využití mírnějších prostředků (§ 123b, § 123c zákona o pobytu cizinců) k zajištění správního vyhoštění, neboť ze správního spisu plyne, že do ČR žalobce přijel za rodinou (žijící v Plzni) a uvedl adresu, kde se bude zdržovat. Stěžovatelka v rozhodnutí netvrdila, že jsou tu indicie, podle nichž se bude žalobce vyhoštění vyhýbat. Zajištění po dobu 60 dnů proto nebylo v dané věci přiměřené, ani pro něj nebyl žádný vážný důvod. Odkaz na složitost přípravy správního vyhoštění není dostatečným důvodem pro trvání omezení osobní svobody, pominou-li důvody samotného zajištění. Rozhodnutí stěžovatelky proto bylo nezákonné a krajský soud jej správně zrušil.

[13] Z výše uvedených důvodů NSS v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. kasační stížnost zamítl. O náhradě nákladů NSS rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch. Žalobci žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu